

CRÒNICA LEGISLATIVA DE L'ESTAT ESPANYOL

Segon semestre de 2023

(BOE d'1 de juliol a 31 de desembre de 2023)

Vicenta Tasa Fuster*

Resum

La crònica analitza les principals disposicions normatives estatals relacionades amb usos lingüístics publicades al *Butlletí Oficial de l'Estat* durant el segon semestre de 2023.

Paraules clau: dret lingüístic; Estat espanyol.

LEGISLATIVE REPORT ON SPAIN

Second half of 2023

(BOE from July 1 to December 31, 2023)

Abstract

The text analyzes the main statewide regulations related to linguistic uses published in the Official State Gazette of Spain during the second half of 2023.

Keywords: language law; Spain.

* Vicenta Tasa Fuster, professora contractada doctora de la Universitat de València i membre de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua. vicenta.tasa@uv.es.

Citació recomanada: Tasa Fuster, Vicenta. (2024). Crònica legislativa de l'Estat espanyol. Segon semestre de 2023. *Revista de Llengua i Dret, Journal of Language and Law*, 81, 352-361. <https://doi.org/10.58992/rld.i81.2024.4280>

Sumari

1 Normes derivades de manera primària de la Constitució: revisió de la incidència en l'estatut jurídic de les llengües

2 Normes amb rang o valor de llei: revisió de la incidència en l'estatut jurídic de les llengües

3 Normes de rang reglamentari d'incidència en l'estatut jurídic de les llengües: una breu revisió

Aquesta crònica legislativa analitza, de manera breu i concisa, les normes principals amb referències o incidència en matèria lingüística que s'han publicat en el *Butlletí Oficial de l'Estat* (d'ara en avant, BOE), durant el segon semestre de l'any 2023.

Sens dubte, en tractar-se d'un semestre condicionat pel període electoral i pel procés postelectoral posterior, l'activitat legislativa de les Corts Generals ha sigut pràcticament nul·la. Això explica que el BOE únicament haja publicat unes poques normes amb valor o rang de llei: tres reials decrets en els últims dies de desembre.

De la mateixa manera, l'escassa activitat reglamentària ha sigut bàsica i de gestió ordinària, i amb referències lingüístiques en bona mesura convencionals. Això no obstant, no deixen de recordar-nos, com reiterem en tots els últims informes, que, en la seua atenció per la diversitat lingüística mostren, en el millor dels casos, una concepció de la diversitat com una realitat jeràrquica i desigual, amb un tractament subaltern de les llengües oficials diferents del castellà. I, en el pitjor dels casos, una ignorància de la diversitat lingüística i una consideració de l'Estat espanyol semblant a un estat monolingüe.

Amb tot, cal destacar, per la seua rellevància política i impacte social, la reforma del Reglament del Congrés dels Diputats en el mes de setembre. Val a dir que els reglaments parlamentaris de les Corts Generals no tenen la força pròpia de la llei, com reiteradament ha indicat el Tribunal Constitucional des de la Sentència 119/1990; però en la mesura que són normes primàries directament vinculades a la Constitució i susceptibles de declaració d'inconstitucionalitat pel Tribunal Constitucional (art. 27.2.d LOTC)¹, cal considerar-les com una categoria normativa singular, sobretot si tenim en compte que són les normes que ordenen tant la funció legislativa com l'activitat de control del govern i la resta d'accions polítiques que duen a terme, així com el treball ordinari del parlament. És per això que dediquem un apartat singular a aquesta reforma.

1 Normes derivades de manera primària de la Constitució: revisió de la incidència en l'estatut jurídic de les llengües

El 25 de setembre es publicava en el BOE la **Reforma del Reglament del Congrés dels Diputats**² que regulava els usos de les llengües oficials diferents del castellà en el Congrés dels Diputats.

Fins aquest moment, només el Senat permetia l'ús ocasional de les llengües diferents del castellà. Cal recordar que la primera regulació per poder usar les llengües oficials diferents del castellà en el Senat correspon a 2005 i hi limitava l'ús de llengües oficials diferents del castellà a les intervencions orals en la Comissió General de les Comunitats Autònomes. Amb posterioritat, en 2011, hi ha una regulació més ampla d'usos d'aquestes llengües que, tot i continuar sent limitada i bastant simbòlica, afecta sis aspectes o categories diferents.³

El primer és que en la primera intervenció davant el Ple de la Cambra la persona elegida per a ocupar la Presidència del Senat podrà utilitzar el castellà i les altres llengües que són oficials en alguna comunitat autònoma. Si ho fa, el contingut de la intervenció serà idèntic en les diferents llengües (art. 11 bis). Es tracta d'un ús merament simbòlic, ja que es tracta d'una intervenció institucional en què, si s'usa una llengua diferent del castellà, s'han d'usar totes les llengües oficials i el contingut ha de ser idèntic. El segon és que les intervencions que hi haja en la Comissió General de les Comunitats Autònomes podran realitzar-se en qualsevol de les llengües que siguin oficials. El *Diari de Sessions* les reproduirà íntegrament en la llengua en què s'hagen realitzat i també traduïdes al castellà (art. 56 bis 9). El tercer, que durant el debat en el Ple de les mocions, les intervencions podran ser en qualsevol de les llengües oficials (art. 84.5). El quart, que les iniciatives parlamentàries dels senadors i senadores podran presentar-se en castellà i, a més, en una altra llengua oficial, i la iniciativa es publicarà també en aquesta llengua (art. 191.2); en este cas, l'ús d'una llengua diferent del castellà és bàsicament simbòlic i el senador o la senadora fa el treball de traducció. El cinquè, que al costat del text en castellà, els senadors i senadores podran utilitzar qualsevol de les llengües oficials en alguna comunitat autònoma per a la presentació d'escrits en el Registre de la Cambra (art. 20.3); com en

1 Llei orgànica 2/1979, de 3 d'octubre, del Tribunal Constitucional. ([BOE, núm. 239, 05.10.1979](#)).

2 [BOE, núm. 229, 25.09.2023, p. 129372-129374](#).

3 [Text refós del Reglament del Senat aprovat per la Mesa del Senat, escoltada la Junta de Portaveus, en reunió el dia 3 de maig de 1994](#). (BOE, núm. 114, 13.05.1994).

el cas anterior, l'ús d'una llengua diferent del castellà és bàsicament simbòlic i el senador o la senadora fa el treball de traducció. El sisè i últim, que els ciutadans i les institucions podran adreçar-se per escrit al Senat en qualsevol de les llengües oficials. El Senat durà a terme la traducció al castellà i a la llengua oficial per a la seua tramitació (Disposició addicional quarta). S'entén que la traducció a les llengües oficials diferents del castellà és per a respondre els ciutadans i les institucions en la llengua oficial en què han presentat la petició.

Per fer possible estos usos lingüístics, el Senat compta amb serveis d'interpretació i de traducció, que permeten, a més, atendre els escrits de les institucions i dels ciutadans en la llengua originalment utilitzada per estos últims. Al Senat treballen unes 25 persones en els serveis d'interpretació i traducció. Els equips d'interpretació i traducció distingeixen entre les variants valenciana i catalana de la llengua, i en el procés selectiu es distingeix entre places per a eusquera, galleg, valencià i català. No n'hi ha d'aranés. Val a dir que, fins ara, l'occità aranés, tot i ser llengua oficial, no sembla haver sigut usat en la cambra.

En altres paraules, els usos de les llengües oficials diferents del castellà en el Senat o té un valor simbòlic o està circumscrit a unes poques activitats, si bé permet la comunicació amb la ciutadania i amb les institucions en la llengua pròpia oficial que usen ciutadania i institucions.

Històricament, el Reglament del Congrés dels Diputats, la cambra principal de les Corts, no havia fet cap referència als usos lingüístics ni a les llengües oficials. En la pràctica, això comportava l'aplicació directa de l'article 3.1 de la Constitució que afirma que el castellà és la llengua oficial de l'Estat i, en conseqüència, l'única llengua que es podia usar al Congrés era el castellà i s'hi negava l'ús d'altres llengües oficials.

La reforma s'ha fet a través d'un article únic de modificació del Reglament del Congrés dels Diputats, de 10 de febrer de 1982, i consta de sis apartats. A l'article únic s'hi afegeixen també una disposició transitòria, dues disposicions addicionals i una disposició final.

Mitjançant l'apartat primer de la reforma, s'afegeix un nou apartat (el 3) a l'article 6 del Reglament, que quedat redactat així:

3. Els diputats i les diputades tindran el dret d'usar en tots els àmbits de l'activitat parlamentària, incloses les intervencions orals i la presentació d'escrits, qualsevol de les llengües que tinguen caràcter d'oficial en alguna comunitat autònoma d'acord amb la Constitució i el corresponent Estatut d'autonomia.

A través de l'apartat segon de la reforma, es modifica l'apartat 1 de l'article 60 de Reglament, que queda redactat de la manera següent:

1. El Congrés disposarà dels mitjans personals i materials necessaris per al desenvolupament de les seues funcions, especialment de serveis tècnics, de documentació i d'assessorament, així com de serveis de traducció i interpretació de totes les llengües que tinguen el caràcter d'oficial en alguna comunitat autònoma d'acord amb la Constitució i el corresponent Estatut d'autonomia.

Així mateix, l'apartat 3 de la reforma modifica l'apartat 2 de l'article 70 del Reglament, que queda redactat així:

2. Els discursos es pronunciaran personalment i de viva veu. L'orador o oradora podrà fer ús de la paraula des de la tribuna o l'escó. L'orador o oradora podrà pronunciar el seu discurs en qualsevol de les llengües que tinguen caràcter d'oficial en alguna comunitat autònoma d'acord amb la Constitució i el corresponent Estatut d'autonomia.

L'apartat quart de l'article únic de la reforma modifica l'apartat 1 de l'article 92 del Reglament, perquè diga que:

1. La presentació de documents en el Registre de la Secretaria General del Congrés es podrà fer en els dies i hores que fixe la Mesa de la Cambra. Per a la presentació d'escrits en l'esmentat Registre es podrà utilitzar qualsevol de les llengües que tinguen el caràcter d'oficial en alguna comunitat autònoma, d'acord amb la Constitució i el corresponent Estatut d'autonomia. En el cas de no utilitzar-se el castellà, podrà acompanyar-se d'una traducció en aquesta llengua.

S'entén que la presentació de documents la poden fer no sols els diputats i les diputades, sinó també qualsevol persona, institució o organització.

L'apartat cinqué modifica l'article 96, que queda redactat així:

1. En el *Diari de Sessions* s'han de reproduir íntegrament, deixant constància dels incidents produïts, totes les intervencions i acords adoptats en sessions del Ple, de la Diputació Permanent i de les comissions que no tinguen caràcter secret, tant en la llengua en què s'han pronunciat, com en castellà.
2. De les sessions secretes s'ha d'aixecar acta taquigràfica, tant en la llengua en què s'han pronunciat, com en castellà, l'únic exemplar de la qual s'ha de custodiar en la Presidència. Aquest exemplar podrà ser consultat per les diputades i diputats, amb un acord previ de la Mesa. Els acords adoptats s'han de publicar en el *Diari de Sessions*, llevat que la Mesa de la Cambra decidisca el seu caràcter reservat i sense perjudici del que disposen els apartats 5 i 6 de l'article 52 d'aquest Reglament.

Finament, l'apartat sisé de la reforma modifica l'apartat 1 de l'article 97, que queda redactat com segueix:

1. En el *Butlletí Oficial de les Corts Generals*, Secció Congrés dels Diputats, es publicaran els textos i documents la publicació dels quals siga requerida per algun precepte d'aquest Reglament, siga necessària per al seu coneixement degut i adequada tramitació parlamentària o siga ordenada per la Presidència. Les iniciatives presentades de conformitat amb el que disposa l'apartat 1 de l'article 92 es publicaran en el *Butlletí Oficial de les Corts Generals*, Secció Congrés dels Diputats, a més d'en castellà en la llengua oficial corresponent.

La disposició transitòria afirma que la Mesa establirà els procediments i els mitjans per dur a terme l'aplicació pràctica d'aquesta reforma reglamentària. La disposició addicional primera estableix que, en el termini més breu possible, s'escometrà una revisió del text del Reglament del Congrés per adequar-lo al llenguatge inclusiu de gènere. La disposició addicional segona estableix que, en el termini més breu possible, la Mesa prendrà els acords necessaris perquè les iniciatives legislatives, una vegada aprovades definitivament per la Cambra, siguen publicades en la corresponent publicació oficial del Congrés dels Diputats, amb caràcter de versió autèntica, en les llengües que tinguen caràcter oficial en alguna comunitat autònoma. La disposició final afirmava, per acabar, que la modificació del Reglament del Congrés entrarà en vigor el dia de la seua publicació en el *Butlletí Oficial de les Corts Generals*.

Es tracta, evidentment, d'un avanç polític important que ens acosta a pràctiques dels parlaments amb un federalisme lingüístic fort. Amb tot, cal fer alguns aclariments rellevants.

Cal aclarir que el *Butlletí Oficial de les Corts Generals* i el *Diari de Sessions*, tot i que incorporen textos en llengües oficials diferents, continuen sent publicacions estructuralment pensades i fetes en castellà.

De fet, tot i que la reforma del Reglament del Congrés va molt més enllà del model d'usos lingüístics circumstancials del Senat, això no significa que el Congrés siga en els seus documents oficials i en el treball intern una institució amb un multilingüisme oficial funcional com ocorre al Parlament Europeu, en els països amb federalisme lingüístic o en els parlaments autonòmics amb més d'una llengua oficial. Les llengües d'ús poden ser totes les llengües oficials a Espanya, però l'única llengua oficial de les Corts (Senat i Congrés) continua sent el castellà.

2 Normes amb rang o valor de llei: revisió de la incidència en l'estatut jurídic de les llengües

Durant el segon semestre de l'any 2023, el BOE només ha publicat una norma amb rang de llei que incorporava referències i disposicions lingüístiques en el seu articulat. Les altres dues normes amb rang de llei d'aquest semestre no eren susceptibles d'incloure-hi clàusules lingüístiques.

Hi ha diverses clàusules lingüístiques en el **Reial decret llei 6/2023**, de 19 de desembre, pel qual s'aproven mesures urgents per a l'execució del Pla de recuperació, transformació i resiliència en matèria de servei públic

de justícia, funció pública, règim local i mecenatge.⁴ La primera és a l'article 101 del Reial decret llei, que modifica l'article 109 de la Llei d'enjudiciament criminal, que garanteix que “totes les comunicacions amb les persones amb discapacitat, orals o escrites, es realitzen en un llenguatge clar, senzill i accessible” i que “es facilite a la persona amb discapacitat l'assistència o suports necessaris perquè pugui fer-se entendre, la qual cosa inclourà la interpretació en les llengües de signes reconegudes legalment i els mitjans de suport a la comunicació oral de persones sordes”. De la mateixa manera, l'article 103 del Reial decret llei, que modifica l'article 7 bis de la Llei 1/2000, de 7 de gener, d'enjudiciament civil, que des de 2021 ja inclou referències al llenguatge clar i comprensible per a persones amb discapacitat, inclou també les persones majors, i fa referència a les llengües de signes.

Pel que fa a les mesures legals en matèria de funció pública del Reial decret llei, l'article 109.2 estableix que les denominacions dels llocs de treball de l'Administració es faran en llenguatge no sexista; d'una altra banda, l'article 114.3 afirma que, en els processos de selecció, es podran fer tant proves orals com escrites de “comprovació del domini de llengües estrangeres”. No hi ha, però, cap referència a les llengües oficials espanyoles.

Més valor té, en aquest sentit, la regulació dels drets i deures digitals en l'àmbit de l'Administració de Justícia del Reial decret llei. Així, l'article 5.2.1 afirma que els ciutadans i les ciutadanes tenen dret que “les aplicacions o sistemes per a relacionar-se telemàticament amb l'Administració de Justícia estiguen disponibles en totes les llengües oficials de l'Estat en els termes previstos en l'article 231 de la Llei orgànica 6/1985, d'1 de juliol”.

Així doncs, tot i que formalment s'afirma el dret lingüístic a la disponibilitat de les aplicacions o sistemes de l'Administració de Justícia en totes les llengües que són oficials, el cert és que el condiciona al que estableix l'article 231 de la Llei orgànica 6/1985, d'1 de juliol, del poder judicial,⁵ i això obliga a fer un seguiment de l'aplicació pràctica i real del que estableix el Reial decret llei 6/2023. Cal recordar que l'article 231 de la Llei orgànica 6/1985 és un dels més negatius i contraris a l'ús mitjanament igual de les llengües oficials en les institucions públiques estatals de tot l'ordenament legal estatal. Es tracta, de fet, d'un article que assenta de manera radical el principi de jerarquia lingüística i situa el castellà com a llengua dominant i la resta de llengües oficials com a llengües subalternes i d'ús quasi impossible en el sistema judicial. El Consell d'Europa, en els informes de seguiment de l'aplicació al Regne d'Espanya de la Carta europea de les llengües regionals o minoritàries, ha demanat reiteradament a Espanya la modificació d'aquest article per a permetre l'ús, mínimament igual, de les llengües oficials diferents del castellà en els tribunals de Justícia. L'article diu literalment:

Article 231.

1. En totes les actuacions judicials, els jutges, magistrats, fiscals, secretaris i altres funcionaris de jutjats i tribunals han d'usar el castellà, llengua oficial de l'Estat.
2. Els jutges, magistrats, fiscals, secretaris i altres funcionaris de jutjats i tribunals poden usar també la llengua oficial pròpia de la comunitat autònoma, si cap de les parts s'hi oposa, al·legant-ne desconeixement que poguera produir indefensió.
3. Les parts, els seus representants i els qui els dirigisquen, així com els testimonis i perits, poden utilitzar la llengua que siga també oficial en la comunitat autònoma en el territori de la qual tinguen lloc les actuacions judicials, tant en manifestacions orals com escrites.
4. Les actuacions judicials realitzades i els documents presentats en l'idioma oficial d'una comunitat autònoma tenen, sense necessitat de traducció al castellà, plena validesa i eficàcia. D'ofici es traduiran quan hagen de tenir efecte fora de la jurisdicció dels òrgans judicials situats en la comunitat autònoma, excepte si es tracta de comunitats autònomes amb llengua oficial pròpia coincident. També es traduiran quan així ho disposen les lleis o a instàncies d'una part que al·legue indefensió.

⁴ [BOE, núm. 303, 20.12.2023, p. 167808-167994.](#)

⁵ [BOE, núm. 157, 02.07.1985.](#)

5. L'habilitació com a intèrpret en les actuacions orals o en llengua de signes s'ha de realitzar de conformitat amb el que es disposa en la llei processal aplicable.

3 Normes de rang reglamentari d'incidència en l'estatut jurídic de les llengües: una breu revisió

Sobre l'Advocacia de l'Estat, el **Reial Decret 649/2023**, de 18 de juliol, pel qual es desenvolupa la Llei 52/1997, de 27 de novembre, d'assistència jurídica a l'Estat i institucions públiques, en l'àmbit de l'Advocacia General de l'Estat,⁶ com la llei que desenvolupa, no imagina que en el desenvolupament de les seues tasques ordinàries l'Advocacia de l'Estat pugui haver d'utilitzar més d'una llengua oficial i, per això, simplement no fan referència a cap llengua i, indirectament, entenen que l'Advocacia de l'Estat treballa exclusivament en castellà. Siga per corporativisme o siga per la concepció ideològica que entén que l'Estat és, en els seus serveis nuclears, una realitat monolingüe, el cert és que el Reial decret, com la Llei 52/1997, haurien d'haver previst que l'Advocacia de l'Estat també treballa en territoris de l'Estat espanyol, on viu al voltant del 40 % de la població amb ciutadania espanyola, on hi ha una altra llengua oficial diferent del castellà.

De fet, el Reial decret, que ignora les llengües oficials de bona part dels territoris espanyols, sí que té en compte, de manera curiosa, l'obligació d'evitar el llenguatge sexista, quan afirma, en la disposició addicional única que:

De conformitat amb l'article 14.11 de la Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes, totes les denominacions que, en virtut del principi d'economia del llenguatge, es facen en gènere masculí inclús en aquest reial decret i referides a titulars o membres d'òrgans o a col·lectius de persones, es considera que es refereixen tant al gènere femení com al masculí.

En altres paraules, que el Reial decret usa un llenguatge sexista en el text; però que ho fa complint l'obligació que estableix l'article 14.11 de la Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes, d'implantar un llenguatge no sexista en tots els àmbits legals i administratius. Un oxímoron, vaja.

El Reial decret 817/2023, de 8 de novembre, que estableix un entorn controlat de proves per a l'assaig del compliment de la proposta de Reglament del Parlament Europeu i del Consell pel qual s'estableixen normes harmonitzades en matèria d'intel·ligència artificial,⁷ no fa cap referència a les llengües de la intel·ligència artificial, tot i que en són un fet determinant. Amb tot, el Reglament del Parlament Europeu i del Consell sí que feia referència a llengües, i en constrenyia els usos, bàsicament, o a les llengües oficials de la UE o a l'anglès. Així, en la consideració 74 del Reglament s'estableix que per a promoure i protegir la innovació, és important tenir en particular consideració els interessos dels proveïdors i els usuaris de sistemes d'intel·ligència artificial de dimensió menuda i, per a evitar-los costos de traducció, "en la mesura del possible, els estats membres han de procurar que una de les llengües en què accepten que els proveïdors presenten la documentació pertinent i que pugui usar-se per a la comunicació amb els operadors siga àmpliament coneguda pel major nombre possible d'usuaris transfronterers". Així mateix, els proveïdors de sistemes d'alt risc han de tenir la documentació necessària en una llengua oficial (art. 23 del Reglament), la documentació dels importadors de productes ha d'estar en una llengua comprensible per les autoritats estatals (art. 26.5), els certificats vàlids han d'estar en una llengua oficial de la UE (art. 44.1), igual que les declaracions de conformitat de la UE sobre activitats d'alt risc (art. 48.2). Cal considerar, per tant, que les llengües espanyoles oficials diferents del castellà, i que no són llengües oficials de la UE, no poden ser usades en la matèria i els procediments que regula aquest decret. En aquest sentit, l'apartat cinqué de l'article 20 del Reial decret que regula, de manera específica, els canals de comunicació (bústia de consultes de dubtes, canal de comunicació urgent d'incidències i canal per a participants) estableix de manera expressa que "totes les comunicacions que es realitzen tant entre els proveïdors d'intel·ligència artificial participants com entre els usuaris participants amb l'òrgan competent, així com la documentació escrita i qualsevol altra d'audiovisual s'han de fer en castellà", sense tenir en compte cap mena de situació en què es pogueren usar les altres llengües oficials. Entenem que és una redacció discutible, ja que implicaria que tots els canals de comunicació i totes les unitats en què es facen les proves que regula

⁶ [BOE, núm. 172, 20.07.2023, p. 104539-104559.](#)

⁷ [BOE, núm. 268, 09.11.2023, p. 149138-149168.](#)

el Reial decret estaran exclusivament en organismes centrals de l'Estat i en territoris amb una única llengua oficial. Si no és així, l'article 20.5 del Reial decret contradiria el règim de llengües oficials espanyol que deriva de l'article 3 de la Constitució espanyola.

El **Reial decret 611/2023**, d'11 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament del Registre de la Propietat Intel·lectual,⁸ només fa dues referències lingüístiques directes. En primer lloc, quan regula els requisits de les sol·licituds en supòsits especials i estableix que, entre altres aspectes, es farà constar a la sol·licitud i s'hi aportarà, si es tractara d'obra escrita en caràcters no llatins, el títol original i la traducció d'aquest al castellà o, si escau, a la llengua cooficial de la comunitat autònoma en què radique el registre territorial competent" (art. 13.c). En segon lloc, en les obres cinematogràfiques i audiovisuals, s'indicarà "el minutatge i, si escau, idioma original de la versió definitiva" (art. 14.d.4t.). Tot i que la norma respecta la pluralitat lingüística de manera indirecta, potser caldria una regulació més clara, directa i general en l'articulat més bàsic.

El **Reial decret 576/2023**, de 4 de juliol, pel qual es modifiquen el Reial decret 99/2011, de 28 de gener, pel qual es regulen els ensenyaments oficials de doctorat; el Reial decret 1002/2010, de 5 d'agost, sobre expedició de títols universitaris oficials, i el Reial decret 641/2021, de 27 de juliol, pel qual es regula la concessió directa de subvencions a universitats públiques espanyoles per a la modernització i digitalització del sistema universitari espanyol en el marc del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència,⁹ fa dues referències a qüestions lingüístiques, ambdues en l'article primer de modificació del Reial decret 99/2011, de 28 de gener, pel qual es regulen els ensenyaments oficials de doctorat.¹⁰ Ara bé, les dues referències lingüístiques reproduïxen, sense modificar-les, les clàusules del Reial decret 99/2011. Així, la modificació de l'article 13 no altera l'apartat quatre, que continua dient: "La tesi podrà ser desenvolupada i, si escau, defensada, en els idiomes habituals per a la comunicació científica en el seu àmbit d'estudi"; mentre que la modificació de l'article 15 manté inalterat l'apartat 1.b que diu que el títol de doctora o doctor podrà incloure en el seu anvers la menció "Doctorat internacional", sempre que concórreguen, entre altres circumstàncies, la següent: "Que part de la tesi doctoral, almenys el resum i les conclusions, s'haja redactat i defensat en una de les llengües habituals per a la comunicació científica en el seu àmbit d'estudi, diferent a qualsevol de les llengües oficials a Espanya. Aquesta norma no serà d'aplicació quan les estades, informes i experts procedisquen d'un país de parla hispana".

Hi ha dues referències lingüístiques en el **Reial decret 1138/2023**, de 19 de desembre, pel qual es regulen el Registre estatal de prestadors del servei de comunicació audiovisual, de prestadors del servei d'intercanvi de vídeos a través de plataforma i de prestadors del servei d'agregació de serveis de comunicació audiovisual i el procediment de comunicació prèvia d'inici d'activitat.¹¹ Ambdues referències es troben a l'article 13 del Decret que regula les dades del servei objecte d'inscripció i estableix en l'apartat primer que els prestadors del servei de comunicació audiovisual hauran d'aportar, entre altres dades, les que informen sobre l'idioma o idiomes del servei (art. 13.1.f) i si han incorporat serveis de subtítol, d'audiodescripció i d'interpretació en llengua de signes (art. 13.1.g).

El **Reial decret 659/2023**, de 18 de juliol, pel qual es desenvolupa l'ordenació del Sistema de Formació Professional,¹² fa nombroses referències lingüístiques. Ara bé, la immensa majoria al·ludeixen al coneixement de llengües estrangeres, essencialment d'anglès, i únicament l'article 85.2.a parla de les llengües espanyoles que cal conèixer en referir-se a un dels tres àmbits de coneixement bàsic que tindran tots els cicles formatius de grau bàsic, tot afirmant que l'àmbit de Comunicació i Ciències Socials "inclourà, de manera integrada: 1r Llengua castellana. 2n Llengua estrangera d'iniciació professional. 3r Ciències socials. 4t. Si escau, llengua cooficial".

El 28 de juliol es publiquen quatre extensos reials decrets amb nombroses referències a l'ús d'un llenguatge clar i correcte, no sexista i, sobretot, als nivells de coneixement de l'anglès i d'altres llengües estrangeres. En

8 [BOE, núm. 166, 13.07.2023, p. 101556-101575.](#)

9 [BOE, núm. 170, 18.07.2023, p. 103571-103586.](#)

10 [BOE, núm. 35, 10.02.2011.](#)

11 [BOE núm. 304, 21.12.2023.](#)

12 [BOE, núm. 174, 22.07.2023, p. 106265-106464.](#)

cap d'aquests reials decrets hi ha al·lusions a les llengües oficials espanyoles: **Reial decret 543/2023**, de 27 de juny, pel qual s'estableixen, actualitzen i supprimeixen determinades qualificacions professionals de les famílies professionals Activitats Físiques i Esportives; Agrària; Hostaleria i Turisme; Imatge Personal; Instal·lació i Manteniment, i Seguretat i Medi Ambient, recollides en el Catàleg Nacional de Qualificacions Professionals;¹³ **Reial decret 544/2023**, de 27 de juny, pel qual s'actualitzen determinades qualificacions professionals de les famílies professionals Comerç i Màrqueting; Fabricació Mecànica; Hostaleria i Turisme, i Imatge Personal, i es modifiquen parcialment dues qualificacions professionals de les famílies professionals Imatge Personal, i Fabricació Mecànica, recollides en el Catàleg Nacional de Qualificacions Professionals;¹⁴ **Reial decret 545/2023**, de 27 de juny, pel qual s'actualitzen i es modifiquen parcialment determinades qualificacions professionals de les famílies professionals Informàtica i Comunicacions; Seguretat i Medi Ambient; Serveis Socioculturals i a la Comunitat, i Transport i Manteniment de Vehicles, recollides en el Catàleg Nacional de Qualificacions Professionals;¹⁵ **Reial decret 546/2023**, de 27 de juny, pel qual s'estableixen determinades qualificacions professionals de les famílies professionals Activitats Físiques i Esportives; Agrària; Arts i Artesania; Comerç i Màrqueting; Edificació i Obra Civil; Electricitat i Electrònica; Energia i Aigua; Fabricació Mecànica; Hostaleria i Turisme; Informàtica i Comunicacions; Instal·lació i Manteniment; Química; Seguretat i Medi Ambient, i Transport i Manteniment de Vehicles, que s'inclouen en el Catàleg Nacional de Qualificacions Professionals, i se supprimeixen determinades qualificacions professionals establides per determinats reials decrets.¹⁶

Així mateix, el **Reial Decret 666/2023**, de 18 de juliol, pel qual es regula la distribució, prescripció, dispensació i ús de medicaments veterinaris,¹⁷ en les seues clàusules lingüístiques, imposa la preeminència del castellà sobre les altres llengües oficials. Així, en referir-se a les autovacunes d'ús veterinari, afirma que "cada envàs d'autovacuna ha de disposar d'una etiqueta amb la següent informació redactada, almenys, en castellà" sobre la identificació de producte, validesa, usos i altres qüestions veterinares bàsiques (art. 7.5). El mateix demana, en línies generals, per a les fórmules magistrals o preparats específics per a animals (art. 8.2) o per a les receptes veterinares (art. 35.2). El castellà apareix com a única llengua d'ús obligatori, que no impedeix l'ús d'altres llengües; però, en la mesura que la regulació general estatal no obliga a l'ús territorial de la informació veterinares en vacunes i receptes en les llengües oficials del territori diferents del castellà, les converteix en llengües oficials voluntàries, subsidiàries i potencialment problemàtiques.

Com s'ha indicat en informes anteriors, com menor rang tenen les normes, més tendència a ignorar l'oficialitat de les llengües diferents del castellà. En altres paraules, aquelles normes en què hi poden haver pactes polítics per a la seua aprovació definitiva (lleis, decrets legislatius, decrets llei) poden reproduir, segons la matèria, una certa voluntat política per garantir els drets lingüístics de manera mínimament igualitària i plural, tot reconeixent la diversitat de llengües oficials. Ara bé, en els reglaments (decrets, ordres, resolucions), que són preparats de manera ordinària per funcionaris públics dels ministeris, és bastant habitual una lectura restringida de les normes que afirmen la plurioficialitat lingüística, de manera que fa la impressió que tota l'Administració de l'Estat funciona de manera monolingüe en castellà. Així, a manera d'exemple, l'**Ordre ISM/922/2023**, de 6 de juliol, per la qual es desenvolupa el règim disciplinari del sistema d'acollida en matèria de protecció internacional.¹⁸ L'ordre regula un procediment sancionador que competencialment correspon a la Direcció General de Gestió del Sistema d'Acollida de Protecció Internacional i Temporal de la Secretaria d'Estat de Migracions (art. 1). És lògic, tenint en compte el sistema de reconeixement de l'oficialitat de les llengües al Regne d'Espanya, que el procediment siga fet en castellà si exclusivament intervenen els òrgans centrals de l'Administració de l'Estat a què fa referència l'ordre; ara bé, el que no és lògic i té una càrrega d'inèrcia ideològica monolingüe és afirmar que "de conformitat amb el que preveu l'article 15 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, el procediment es tramitarà en castellà". Cal recordar que l'article 15 de la Llei 39/2015, de procediment administratiu, no diu que el castellà siga l'única llengua dels procediments administratius ni tan

13 [BOE, núm. 179, 28.07.2023, p. 109755-110351.](#)

14 [BOE, núm. 179, 28.07.2023, p. 110352-110761.](#)

15 [BOE, núm. 179, 28.07.2023, p. 110762-111132.](#)

16 [BOE, núm. 179, 28.07.2023, p. 111133-112062.](#)

17 [BOE, núm. 172, 20.07.2023, p. 104689-104735.](#)

18 [BOE, núm. 184, 03.08.2023, p. 114769-114774.](#)

sols en l'Administració general de l'Estat, sinó que és un article que regula l'ús de totes les llengües oficials en els procediments administratius. L'ordre a què fem referència, insistim, és raonable en l'establiment del castellà com a llengua dels procediments sempre que la tramitació del procediment es limite a l'àmbit estricte de la Direcció General i dels serveis centrals de l'Estat; però si els procediments a què fa referència afectaren persones que viuen en territoris amb altres llengües oficials, la imposició del castellà com a única llengua del procediment seria contrària a l'article 15 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, i als drets lingüístics dels residents en comunitats autònomes amb llengües oficials diferents del castellà. La ideologia de la preeminència del castellà, sempre i a tot arreu, ignora sovint la legislació vigent i la jurisprudència consolidada.